

dili č. g. lazaristi od Sv. Jožefa nad Celjem. V osmih dneh je bilo 3000 sv. obhajit. — V Bučki gočci je umrla dne 8. marca posestnica Marija Bovha, dne 9. marca pa v Peclju mati sedmero otrok Marija Volavšek. Obe sta poslali isti dan svoja sinčka h krstu. Obe sta postali žrtvi materinskega poklica in sta dali življenje za svoja otroka, ki sta oropana svoje matere, oba živa in zdrava. Prvi mož, ki si je deset let želel potomca in se mu je želja izpolnila, je ostal sam z detetom, na drugega se pa milo ozirajo mali otročiči. Bog daj obojemo možema, da srečno pretrpita težko izgubo in naprej čvrsto gospodarita. — V tem času se je pa zgodila še tretja velika nesreča. Anica Regvat je prišla v soboto dne 10. marca iz Hrvatske obiskat svojo sestro Marico, soprogo tuk. trgovca g. Goliča. Vsi trije so šli pokropit pokojno Marijo Volavšek. V mraku se je poslovila in šla proti Sotli domov. Ker je še drugi dan ni bilo domov, jo je prišel iskat njen brat. Našli so jo slednjič mrtvo v Sotli. Revica gotovo ni mogla v temi najti brvi, spodrsnilo se ji je in padla je v požrešno Sotlo, ki je uničila že toliko življenj. Škoda prijazne in pridne mladenke! Vsem žalujočim globoko sožalje!

Iz zagrebške torbe. Misijon stoji po vsej pravici v ospredju vsega zanimanja. Tako se pogodili Zagrebčani: Poglej jih te »Krajnce«, ti pa znajo! Kakšen »halo« znajo napraviti! Najbolj so jim padla v oči lepa vabila s programom za sv. misijon. Razpoloženje je tako, da nam bo menda celo cerkev sv. Katarine premajhna. Saj pravijo tudi Hrvatje, da gredo k nam na misijon, češ: svoje gospode lahko slišimo kadar hočemo. Tudi »Slehernika«, ki ga bo Slomškovo prosvetno društvo igralo ob času misijona, vzbuja zanimanje po vsem Zagrebu. Kar trikrat bo šel čez oder. — Imeli smo več slovenskih zanimivosti. Barletova 65letnica, občni zbor »Našega Doma« in »Narodne čitalnice«. Res, čim dalje tem širji je krog zagrebških Slovencev. Sprva, pred tremi leti, jih ni bilo niti za pol sv. Roka, v nedeljo pa je bila istočasno nabita Jeronimska dvorana in pri sv. Roku niso mogli vsi v cerkev. Občni zbor »Našega doma« je ugotovil, da je za službe danes težko. Marsikatera deklica mora čakati po cel mesec, da pride na vrsto. Vendar smo zvedeli, da so dekleta iz »Doma«

dobila primerom: dobra mesta. Povprečno po 300 Din zaslužijo na mesec. Znano je namreč, da nekatere služijo za 100 Din in še celo na mesec, da nekatere »gospodje« so celo tako »velikodušne«, da jo »mladostno« sprejmejo pod streho, »da ne bo sirota gladu umrla« in ji dajo »zastonj« hrano. Seveda mora zanjo deklica pošteno delati, le da ne dobi nič plača, a hrana in stanovanje ji je »malo« čina. — Tudi na smrt naj spomnim. Zalostno je, kar se je nedavno primorilo. Neka gospa, prav do bro jo je poznal ves Zagreb, bila je velika dobrotnica siromašnim otrokom, se je »peljala v večnost z dvigalom«. V njeni lastni hiši je padel nanjo iz 4. nadstropja dvigalni voz in jo je popolnoma strl. Ej, da, v visokih in velikih hišah ima smrt še več kotov, koder se more skrivati! — Pravijo, da Slovenci radi čitamo. Menda bo to že res. Za Hrvatje pa kaj lahko ugotovim, da radi pišejo. Vsak teden se pokaže nov časopis. Ne vem, kdo bi se dobil tako učen, da bi znal vse naštetih. V zadnjih tednih so nastopili kar trije novi. Najnovejši je »Zagorski tednik«. Zagorci, to so sosede naše Štajerske, znajo v Ljubljani in v Mariboru prav tako slovensko kot znajo v Zagrebu hrvaško, saj preprost Zagorec bolje razume Slovence kot Dalmatinca. V Zagrebu je Zagorcev kakih 60.000. Zato pravijo, da morajo imeti tudi nekaj svojega, kar se prav močno po naše čita. No, koliko bodo Zagorci v Zagrebu ta list čitali, je drugo vprašanje, ker vemo, da jim še za sol manjka. — Pa še nekaj drugega, uprav nezaslišanega za sedanjí čas. Štrajk! Da, pravi štrajk! Mlekarski štrajk je bil to. No, lahko so šli v štrajk ubogi seljaki. Po 40 par so prodajali liter mleka, ki so ga prekupci prodajali v mestu po 250 Din. Tako je mlekarstvo na Hrvaškem. Ali so s štrajkom kaj opravili, se sedaj še ni dalo ugotoviti. Veliko menda ne, ker niso vsi zdržali. Vendar po so bile nekatere mlekarne par dni brez mleka. Še to lahko ugotovim, da je v Zagrebu kar do polovice oseb po mlekarnah Slovenk. Zato v Zagrebu res ni nobene stvari Slovincu laže kupiti kot šalco mleka, ki se za dinar dobi, pa slovenska roka ga natoči.

Na Japonskem

se učijo otroci pisati z obema rokama.

Razno iz Prekmurja.

Filovci in drugi kraji Prekmurja. Sneg je skopnel in od juga začne pihati toplejši veter. Kratko: bliža se pomlad. Znaki pomladnega časa so zvončki in trobentice, ki se ponosno košatijo v toplejših marčevih dnevih. V teh toplejših dnevih se pripravlja okrog 100 mladih, do 25 let starih deklet na daljno — Francijo, kjer si v potu svojega obraza hočeje prislužiti skorje grenkega kruha in omo gočil obstanek sobi ter svojim starim, delanemožnim starišem. Težka je ta priprava, kar se bere z obrazov teh deklet. Na zunaj se dekleta kažejo sicer vesela, a iz duše jim zagledale luč sveta, še težje drage starše, ki so jim dajali prve dobre nauke za življenje. Sije otožnost in v očeh se jim bliščijo solze, kajti neprijetno jim je zapustiti kraj, kjer so pred nekaj dnevi sem v Turnišču srečal deklica, ki se tudi pripravlja za ta transport v tujino. Ker sva že stara znanca, sem jo ogorvil ter jo vprašal: »Anica, kakšno je razpoloženje v tvojem srcu sedaj, ko greš prvič v svet?« Otožno se je nasmehnila in odgovorila: »Hudo mi je, a moram, ker vidite, da nam naše gostooobljudeno Prekmurje daje pre malo kruha, zato pa moram iti. Vem, da me tudi v tujini ne čaka z rožami poslana pot življenja in bom morala pretrpeti marsikak grenek trenutek, a upam, da z božjo pomočjo vse prenesem.« Ob slovesu sem jo skušal malo opogumiti, a moje besede so na videz imele le malo uspeha. Gotovo si mislijo: »Bogve, če homo videle še razor, kjer smo se igrali kot nedolžni otročiči, ko so orači orali, košate hraste, kjer smo v hladni sencu ležale ter si pripovedovale otroške zgodbe, ko so kosci kosili. Zdaj pa, ko smo dorasle in bi lahko pomagale pri oranju, sušenju in drugih opravilih, odhajamo. Ah, kdo bo zdaj pomagal, ko na mlada dekleta žene trpljenje v svet nasproti negotovi bodočnosti. Kam bo zdaj zgignila vsa tista lepota domače zemlje?« Odpeljejo se predvidoma proti koncu tega meseca.

Turnišče. Prejšnji teden se je vrnila iz Paročina Anica H. Kakor je pri mladih dekletih običajno, je tudi ona šla od doma, da bi si kupila lepšo obleko in si pripravila večjo balo. Vztrajala je le nekaj mesecev, čeprav

ne kralj Krucev, ki se je dokopal po Ibrahimovi smrti do svobode. Povrnil se je nazaj na zgornje Ogrsko in je začel ponovno s svojimi tolpami okoli razbijati in ropati.

Dinoe-Dinoe, naša Verzejka, je živela vdano in dostojanstveno na dvoru paše in pozneje velikega vezirja Ibrahima. Njena že od mladosti dalekovidnejša narava ji je narekovala, da ni silila z glavo skozi zid. Ni se zoperstavljal turškim navadam in razvadam, kar bi bilo pomenilo le njeno smrt, s katero bi ne bila okoristila sebe in ne odpomogla nikomur. Kot razsodna ženska se je veselila največjega vpliva na vezirjev dvor in na rešitev stoterih kristjanov, ki so gnili pri živih telesih in čisto po nedolžnem po madžarskih in bosanskih ječah.

Njena glavna skrb ter razvedrilo je bil sinko. Določeno je bilo, da bo nosil slavno očetovo ime, ko mu bo odprta pot v javnost. Veliki vezir sam je vzel večkrat čednega fanta v naročje, zagotavljajoč mu nasledek. Versko zagriženi musliman je čisto pozabil, da je mati otroka kristjana, katere ni silil nikdo

na odpad in je skrbela na tihem za to, da je bilo že nežno srčece njenega edinca posejano s prvo setvijo krščanskih resnic.

Na rešitev iz harema Dinoe-Dinoe ni več upala. Saj se je širila in utrjevala turška moč z neugnano silo. Iznenadil jo je poraz Turkov pred Dunajem, ki je pa na drugi strani celo povišal njenega gospodarja iz paše v velikega vezirja!

Kar verjeti ni mogla sporočilu: vezir je ubit, turška posadka pregnana iz Budimpešte. Ona, pod turškim jarmom priljubljena kristjana, prosta in ji celo zasigurano manjše spremstvo cesarskih, če bi ne marala dalje bivati v Budimpešti. Dinoe-Dinoe je postala na mah slovenska Vida, hrepeneč z vso svojo močno dušo po domu. Brez dolgega oklevanja ter kovanja načrtov je vzela otroka ter eno strežnico. Dali so ji konje in oddelek vojakov. Ti so prejeli nalogo: spremiti plemenito vezirko do Mure in se vrniti z njenim potrdilom, da so vršili varnostno službo vestno in če bi zadeli na kako resno nevarnost tudi z orožjem na življenje in smrt.

(Dalje sledi.)

da se je z uporabo zelo dvignila v zadnjih desetletjih proizvodnja surovega olja. Okrog leta 1870 so uporabili v Nemčiji letno na o-sebo 1.87 kg surovega olja, leta 1913 že 15 kg in danes 35 kg. L. 1904 je znašala svetovna produkcija surovega olja 30 milijonov ton, leta 1913 že 54 milijonov ton. Ogromen povdvi! Dve tretjini glede produkcije (123 milijonov ton) odpadeta na Združene ameriške države, potem sledita južnoam. država Venezuela in Rusija, Mehlika, Romunija in nizozemska Indija.

Inserirajte!

se ji je dobro godilo; kajti ni mogla strpeti, da v nedeljo in ob praznikih ne bi šla k službi božji. Lepo je to od 17 let starega dekleta, a žal, takih je dandanes malo. Večina jih misli, če se jim dobro godi, lahko na Boga pozabijo.

Dolnja Lendava. Vinogradniki, ki jih je deževno vreme že par dni zadržalo, da niso mogli obrezovati, so pridno na delu. Sliši se iz marsikaterih zidanice prijetno petje, ker naši kmetje ob literčku dobrega pridelka pozabijo vsaj začasno na vse križe in težave.

Dolnja Lendava. Prejšnji mesec je kupil pišarno dr. Černet dr. Štupica, ki že sedaj redno vrši svoje posle in ki ga toplo priporočamo. Dr. Černetov koncipijent g. Ude je radi tega zapustil Doljno Lendavo in odšel v drugi kraj. G. Udetu, dobremu pevcu in družabniku, želimo v novem kraju mnogo srečel

Razveljavljene občinske volitve.

Cerkvenjak.

Upravno sodišče v Celju je pod št. A 434-33-7 izdalo sledečo odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Cerkvenjak (pošta Sv. Anton v Slov. goricah), okraj Maribor levi breg, se je v volivnem imeniku vpisani F. Soko iz Cerkvenjaka dne 22. oktobra 1933, torej v odprtem roku osmih dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5, zakona o občinah v mesecu dni od dneva prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah v občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Glasom soglasnih izpovedb kot priče zaslišanih članov volivnega odbora Štumpfa Ludovika, Novaka Martina in Bezjaka Alojza se je na dan volitev javil Lovrenčič Vinko kot predstavnik liste Balaškoviča Alojza. Ker njegovo ime ni bilo napisano na kandidatni listi, ki jo je imel volivni odbor, in ni bilo označeno, da je on predstavnik te liste, je volivni odbor sklenil, da Lovrenčič Vinko nima pravice prisostvovati volivnemu postopanju na volišču kot predstavnik Balaškovičeve liste, četudi se je Lovrenčič koj izkazal, da je res predstavnik, s tem, da je predložil volivnemu odboru izvirno uradno potrdilo okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. goricah z dne 12. oktobra 1933, Sn 127-25-33 o tem, da je on predstavnik Balaškovičeve liste, njegov namestnik pa Roja Jakob.

Glasom zapisnika o poslovanju volivnega odbora pred glasovanjem se je ta sklep Lovrenčiču takoj objavil, nakar je le-ta zapustil volivni lokal.

Iz navedenega izvira, da se je Lovrenčič takoj, torej še pred sklepanjem, zadostno legitimiral, da je predstavnik Balaškovičeve liste. Potemtakem je bila radi gori navedenega neupravičenega ukrepa volivnega odbora Balaškovičevi listi v nasprotju s predpisom par. 34 zakona o občinah odvzeta možnost kontro-

le nad poslovanjem volivnega odbora, ter je radi tega to poslovanje izgubilo enega najvažnejših pogojev verodostojnosti, to tem bolj, ker so vsi člani volivnega odbora — kakor je razvidno iz glasovalnih seznamov — volili za pritožitelju nasprotno Zimičevo listo.

Radi navedene nepravilnosti je moralo upravno sodišče po 5. odstavku par. 50 zakona o občinah odločiti, kakor je zgoraj navedeno.

Celje, dne 4. januarja 1934.

Gospodarske zanimivosti.

Zakaj je sladkor tako drag?

Zato, ker zaslužijo sladkorne tovarne v naši državi ogromne dobičke, samo tovarna v Novem Vrhasu je zaslužila predlani 18 milijonov Din, in lani 14 milijonov Din čistega dobička. Poleg tega pa je davek okrog 6 Din na 1 kg.

Ali bodo predvojne obveznice kedaj izplačane?

Naši denarni zavodi imajo nad 80 milijonov staroavstrijskih obveznic. K tem pridejo še obresti za okoli 50 milijonov Din. Finančni minister je leta 1930 obljubil, da bo vlada to stvar uredila in izplačala, ker je država dolžna to storiti po mirovnih pogodbah. Zadeva pa še sedaj v letu 1934 ni rešena.

Kje sodišča nalagajo denar mladoletnih?

Sodišča so nalagala denar v javnovarnih denarnih zavodih, za katere jamči občina, okraj, banovina. Sedaj je prišel nalog, da se mora ta denar brezpogojno izročiti državnim hipotekarnim banki.

Nova trošarina na kavo.

Na 1 kg kave je upeljana nova trošarina po 8 Din.

Podražene menice.

Z 21. marcem t. l. stopijo v veljavo nove menice.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Nemčija vidi, da bo hudo trpela, če ne bo imela izvoza. Zato ne bo več zapirala mej za uvoz kmetijskih pridelkov iz one države, ki uvaža iz Nemčije. Naša država se pogaja z Nemčijo.

Kako je padel naš izvoz?

Od leta 1932 do danes po teži za 50%, po vrednosti za 85%. Izvažamo torej le še 15% tega, kakor leta 1932.

Lesna trgovina s Francijo.

Francoska vlada je dovolila Avstriji 15.000 vagonov, Jugoslaviji pa 15.000 kub. metrov, to je točno 5% tega, kar Avstriji, Jugoslaviji in Franciji sta zaveznicji, zato se vsak zaveden Jugoslovan čudi, kako je to od strani Francije mogoče.

Opozorilo gozdnim posestnikom!

Ako se seka les na posestvih, ki merijo nad 50 ha gozda, se mora ta les žigosati. Le v slučaju sekanja hmeljev, lestev, drv in kolja ne. Žig mora biti zelen in sicer ali od posestnika, ali od lesnega trgovca, če je kupil les v gozdu. Za les, ki se izvaža iz območja banovine, so vpeljane »izvoznice«,

ki se dobijo na županstvu takse prosto. Če se kdo po tem ne ravna, se mu les zapleni! Gozdni posestniki, zapomnite si to določbo!

Nekaj davčne statistike.

Leta 1930 je bilo izterjanih v vsej državi neposrednih davkov za 2,319 milijonov Din, od teh iz Dravske banovine za 219,2 mil. D. V sled krize je leta 1931 padel donos neposrednih davkov na 1,788 mil. ali na 77% svote iz leta 1930. Dravska banovina pa je plačala v tem letu neposrednih davkov skoraj 198 mil. ali 90% prvotne svote. L. 1932 je padel donos neposrednih davkov na 1,717 mil. ali na 74% svote iz leta 1930. Dravska banovina po je to leto plačala 182,3 mil. ali 84%, torej za 10% več, kakor pa je znašalo državno povprečje. V sled strožje prakse se je donos neposrednih davkov dvignil v letu 1933 na 2,070 mil. ali 89% svote iz leta 1930. Dravska banovina pa je plačala 220,9 mil. ali 101% svote iz leta 1930. V Drinski banovini so to leto plačali le 53%, v Beogradu le 73%, v Primorski banovini le 67% davkov kot v letu 1930. — Davčna obremenitev na glavo prebivalca je znašala v vsej državi 145 Din, v Dravski banovini pa 198 Din. Višja je davčna obremenitev le v Beogradu ter v bogati Donavski banovini, ki je naša žitnica. Da je višja v Beogradu, kjer je sedež vseh velikih družb, je le naravno, a je treba upoštevati, da so v davčnih prispevkih Beograda tudi donosi iz vse države.

Lukolela na ekvatorju v belgijskem Kongu, 20. XII. 1933.

Potovanje v Afriko.

Anton Kramberger, misijonar.

(Dalje.)

V Lobitu je izstopilo tudi precej potnikov. Namenjeni so v Elizabethville, kjer so veliki rudniki premoga in zlata, dijamantna polja in plantaže kave, kavčuka, sladkornega trsa, tobaka ter najrazličnejših palmnih nasadov. Iz tega mesta, ki je v posesti Portugalske, je izpeljana železnica v južni Kongo, ki je najbogatejši del cele kolonije. O tem vam bom pozneje natančno poročal, ko se bom malo bolj vživel v te razmere.

Krog poldneva je ladja dvignila sidro in odplula proti izlivu reke Kongo v morje. Vožnja je bila mirna, le ko smo se bližali izlivu, nas je morje še enkrat prav pošteno zazibalo. Mislil sem si: za slovo mora tudi nekaj biti.

Reka Kongo je pri izlivu široka 25 km. Voda je temnorjave barve, skoraj malo rdeča. Zelo bogata je na najrazličnejših ribjih vrstah; v njej tudi živi še obilo povodnih konjev, ali kakor jim tu pravijo: hipopotam; seveda tudi krokodilov ne manjka, vsled česar je kopanje v reki zelo nevarno. Kopaljšča morajo biti dobro ograjena z močnimi koli ter obdana s posebno mrežo.

Iz mesta Banana, ki leži ob izlivu reke v morje, je pripeljal neki parnik okrog 150 zamorcev za dela na ladiji. Posadka ladje je bila od dolge vožnje že precej izmučena. Bili so po večini krepki in postavni fantje, pri delu dokaj spretni in urni. Plačani pa so tako slabo, da noben delavec v Evropi ne bi delal za to ceno. Brez hrane dobivajo na dan po 1 belgijski frank (Din 1.30)! Delati morajo od petih zjutraj do os-